

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Provinciale kadernota Leader 2023-2027

Goedgekeurd door de Provincieraad van West-Vlaanderen op 27/10/2022

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Provinciale inzet	3
2	Europees en Vlaams kader	4
3	Geografisch toepassingsgebied	7
3.1	Criteria voor de afbakening van een Leader gebied	7
3.2	Afbakening Leader gebieden in West-Vlaanderen	7
3.2.1	Midden West-Vlaanderen	10
3.2.2	Noord West-Vlaanderen	10
3.2.3	Westhoek	10
4	Thema's voorzien binnen de Leader interventies 2023-2027	11
4.1	Innovatieve en duurzame lokale landbouwproductie en -afzet, en valorisatie van biomassa-resten:	12
4.2	Leefbare en levendige dorpen:	13
4.3	Biodiversiteit en landschapskwaliteit:	14
5	Opmaak lokale ontwikkelingsstrategie	14
5.1	De Lokale ActieGroep (LAG)	16
5.2	Lokale ontwikkelingsstrategie	17
5.3	Provinciale Technische Werkgroep	18
5.4	Vlaams Managementcomité	18
6	Realisatie Lokale Ontwikkelingsstrategie	18
6.1	Werking Lokale ActieGroep	19
6.2	Projectmatige uitvoering van de Lokale Ontwikkelingsstrategie	19
6.2.1	Soorten projecten	20
6.2.2	Verbintenisvoorwaarden voor projecten	21
6.2.3	Definiëring begunstigden	22
6.2.4	Projectselectie	23
6.2.5	Projectfinanciering van Leader -projecten	24
7	Indicatief Leader budget voor de provincie West-Vlaanderen voor de periode 2023-2027	24
8	Programmabeheer	25
8.1	De Lokale ActieGroep	25
8.2	De expertengroep	27
8.3	De kwaliteitskamer	27
8.4	Drie LAG secretariaten en plattelandsloket	28
8.5	Het VMC – Vlaams ManagementComité	28
8.6	De beheersdienst: de Vlaamse Landmaatschappij (VLM)	29
8.7	Provincieraad en deputatie	29
8.8	Vlaamse Minister voor Plattelandsbeleid	29
8.9	Vlaams Betaalorgaan en beheersautoriteit	29
9	Communicatie	29
10	Contact	29

1 Inleiding

De Provincie West-Vlaanderen voert sedert een aantal jaren gebiedsgericht plattelandsbeleid. Binnen dit kader wordt, in samenwerking met Vlaanderen en Europa, een financiële ondersteuning voorzien voor plattelandsprojecten. Voor de periode 2023-2027 zal de ondersteuning van deze projecten verlopen via de Leader interventies, die geschetst worden in het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid post 2020.

Er worden 2 Leader interventies voorzien binnen het GLB post 2020:

- a. Opmaak lokale ontwikkelingsstrategieën
- b. Realisatie lokale ontwikkelingsstrategieën

1.1 Provinciale inzet

Al sinds de eerste programmaperiode (PDPO I 2000 – 2007) zorgen de Provincies mee voor de coördinatie van de LEADER-gebieden in Vlaanderen. Er is intussen heel wat expertise opgebouwd in het coördineren van deze bottom-up gebiedsgerichte plattelandswerking. De Leader programma's vormen tevens een sterk onderdeel van het provinciaal plattelandsbeleid. Daarom engageert de Provincie West-Vlaanderen zich andermaal om tijdens de nieuwe programmaperiode in te staan voor het voeren van het secretariaat van de Leader gebieden op haar grondgebied en om te voorzien in cofinanciering als aanvulling op de Europese en Vlaamse middelen.

Voor de periode 2023-2027 wordt de overheidssteun binnen Leader samengesteld uit een Europees aandeel van 43%, een Vlaams aandeel van 28,5% en een Provinciaal aandeel van 28,5%. Dit betekent dat de provinciale cofinanciering 28,5% van de totale voorziene overheidssteun voor de afgebakende Leader gebieden op haar grondgebied bedraagt. (zie ook indicatieve financiële tabel, pagina 25 van deze nota). *Zie ook samenwerkingsovereenkomst opmaak LOS als bijlage 1*

Gezien de Provincie, net als Vlaanderen en Europa, instaat voor een deel van de middelen, is het belangrijk dat we ook een aantal krijtlijnen mee kunnen bepalen. Dit doen we op 4 manieren:

- Voorstel van afbakening van de gebieden op basis van een reeks criteria: Vlaamse voorwaarden, bestuurlijke coherentie, plattelandskenmerken...
- Opmaak van een provinciale kadernota als provinciaal kader voor de Lokale Ontwikkelingsstrategieën
- Ondersteuning van het proces om te komen tot een Lokale Ontwikkelingsstrategie per gebied
- Coördinatie en ondersteuning van de gebieden op administratief/technisch en inhoudelijk vlak

2 Europees en Vlaams kader

Op Europees niveau dient de GLB-Strategisch Plan verordening¹ als juridische basis. Art.92 stelt dat elke lidstaat een minimum van 5% van het hele budget voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid moet inzetten op LEADER. Verordening 2021/1060 vermeldt de te volgen methodieken in artikels 31 t.e.m. 34: het is belangrijk om de capaciteit van plattelandsgebieden van onderuit te versterken via LEADER (*Lokale Actiegroepen*), die de belangen van de gemeenschap vertegenwoordigen, en verantwoordelijk zijn voor het ontwerp en de uitvoering van lokale ontwikkelingsstrategieën, die vanuit het gebied en bottom-up vorm krijgen.

Deze verordening verwijst in artikel 3 § 15 naar artikels 31-34 van de CPR-verordening² als basis voor de CLLD-methodiek. Daarnaast zijn er andere relevante Europese beleidsinitiatieven zoals de Green Deal, de Farm to fork-strategie en de Smart Villages strategie, die best zo veel mogelijk meegenomen worden en waar nodig en mogelijk als richtinggevend en inspirerend kader kunnen dienen. Het kan in geen geval de bedoeling zijn dat een kandidaat Lokale OntwikkelingsStrategie (LOS) maatregelen en acties voorstelt die ingaan tegen de genoemde Europese beleidsinitiatieven.

Het Vlaams Strategisch Plan 2023-2027, zoals ingediend bij de Europese Commissie op 11/03/2022, vormt het Vlaamse kader voor LEADER. Het bepaalt het geografisch toepassingsgebied van LEADER, de inhoudelijke afbakening en verfijnt de manier van werken, zoals vooropgesteld door Europa.

Tevens wordt vanuit Vlaanderen een oproepreglement (*zie bijlage 2*) opgesteld voor de opmaak van de Lokale Ontwikkelingsstrategie en de erkenning van de Leader gebieden. Op Vlaams niveau worden drie prioritaire beleidsthema's bepaald, die de LAG (= Lokale Actiegroep) uitwerkt volgens de noden van het gebied in een ontwikkelingsplan. Deze drie prioritaire beleidsthema's vertegenwoordigen de drie facetten van duurzaamheid (de zogenaamde 3 P's: people – profit – planet).

“Het GLB-plan wil de vitaliteit van het platteland versterken door de LEADER-methode versterkt toe te passen.”

Algemene doelstellingen voor het GLB

- Bijdragen aan het tot staan brengen en ombuigen van biodiversiteitsverlies, tot versterking van ecosysteemdiensten en tot de instandhouding van habitats en landschappen;
- Bevorderen van de werkgelegenheid, groei, gendergelijkheid, waaronder deelname van vrouwen in het boerenbedrijf, sociale inclusie en lokale ontwikkeling in plattelandsgebieden, ook in de circulaire bio-economie en de duurzame bosbouw;

¹ Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1305/2013 en (EU) nr. 1307/2013

² Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid.

- Het moderniseren van de sector door kennisstimulering en -deling, innovatie en digitalisering in de landbouw en de plattelandsgebieden en door bevordering van de benutting daarvan door landbouwers via betere toegang tot onderzoek, innovatie, kennisuitwisseling en scholing

Leader past binnen pijler II van het GLB: plattelandsontwikkelingsinterventies.

Hier worden 2 interventies naar voor geschoven in het kader van Leader:

- Opmaak Lokale ontwikkelingsstrategie
- Realisatie Lokale Ontwikkelingsstrategie

Het doel van deze interventies is om de kansen die het multifunctionele platteland intrinsiek heeft (op vlak van voedsel, landbouw, landschap, natuur, milieu en klimaat, recreatie, voorzieningen, circulaire plattelandseconomie en sociale cohesie) te verwezenlijken via samenwerkingsverbanden tussen verschillende plattelandsactoren. Vanuit lokale initiatieven wordt ingezet op een kwalitatieve inbedding van de huidige dynamiek die zich voordoet op het Vlaamse platteland.

Op Europees niveau ontstond LEADER begin jaren '90 als een innovatieve methode om aan plattelandsbeleid te doen. Via een bottom-up aanpak wordt een gebiedsgerichte visie op lange termijn ontwikkeld en uitgevoerd. Plaatselijke publiek-private samenwerkingsverbanden, de zogenaamde Lokale Actiegroepen (LAG's), creëren en realiseren deze lokale ontwikkelingsstrategieën. Dit houdt in dat zij onder meer verantwoordelijk zijn voor de opmaak van de strategie, de selectie van projecten, de begeleiding van de promotoren, de financiële en inhoudelijke opvolging van de uitvoering van de lokale ontwikkelingsstrategie, de voorlichting en publiciteit. Tevens dienen de LAG's multisectoraal te werken, waardoor samenwerking en netwerkvorming bereikt worden.

In de voorbije periode hebben we opnieuw ervaren hoe het platteland in Vlaanderen dankzij de LEADER-interventie evolueert van een gebied met als hoofdaandeel landbouwactiviteiten naar een gebied met een veelvoud aan diensten, functies en capaciteiten. Ze ontwikkelt een economische, ecologische en bestuurlijke slagkracht. De LEADER-aanpak zorgt voor een sterkere netwerkvorming én samenwerking tussen plattelandsactoren in een gebied. Daarenboven vormt dit vaak een stimulans om zelf actie te ondernemen in de werk-, woon- en leefomgeving met specifieke behoeften en uitdagingen ingevolge de tendensen op het platteland. Dankzij de bottom-up-benadering en de nadruk op participatie wordt er een grote meerwaarde bekomen in de betrokken plattelandsgebieden, voornamelijk door de projectuitvoering onder de vorm van nieuwe initiatieven en zichtbare realisaties.

De Leader werking moet gebaseerd zijn op de zeven principes die geformuleerd worden in de ENRD.

1. *Bottom-up*: met Leader geven we de kans aan lokale actoren om samen de uitdagingen van het gebied te formuleren en aan te pakken.
2. *Gebiedsgericht*: de projectaanvragen kunnen enkel uitgevoerd worden binnen het erkende Leadergebied en moeten een doordachte gebiedsgericht focus hebben.
3. *Lokale partnerschappen*: we verwachten van de projectpromotoren dat ze werken vanuit een mix van publieke en private partners.
4. *Een geïntegreerde en multisectorale strategie*: de projectpromotoren en hun partners werken via projecten op geïntegreerde wijze, over de verschillende sectoren heen, aan de uitdagingen uit de Lokale Ontwikkelingsstrategie.

5. *Netwerkvorming*: lokale partnerschappen en de geïntegreerde en multisectorale strategie leiden tot duurzame netwerkvorming binnen het gebied zelf, maar ook tussen verschillende gebieden.
6. *Innovatie*: de projectpromotoren werken projectaanvragen uit met een innovatief karakter. De projectaanvraag moet aantonen dat de middelen waarmee nieuwe wegen naar duurzame ontwikkeling worden ingeslagen, een stimulans en meerwaarde voor het betrokken gebied zullen opleveren.
7. *Samenwerking*: Lokale ActieGroepen kijken ook buiten de grenzen van het eigen gebied en zoeken actief naar samenwerking met andere Leadergebieden binnen de lidstaat of in andere lidstaten.

Specifieke noden waarop de Leader interventies gericht zijn

- Innovatie (inclusief digitalisering)
- Zorg voor natuur / biodiversiteit
- Zorg voor landschap
- Behoud van open ruimte en landbouw
- Leefbaarheid op het platteland
- Diversificatie van economische activiteiten en het stimuleren van bio- en circulaire economie

Men streeft hierbij naar volgende resultaten

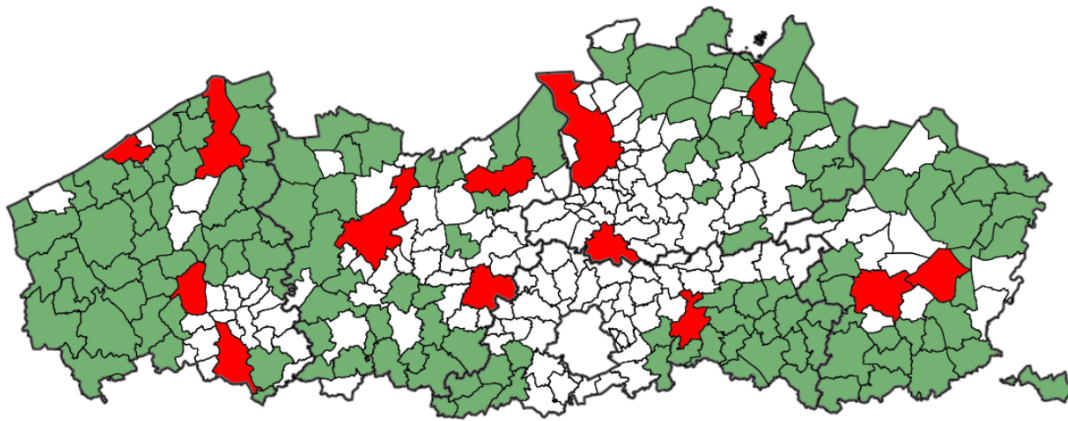
- Betere organisatie van de voorzieningsketen
- Milieu- en klimaatgerelateerde prestaties door investeringen in plattelandsgebieden
- Groei en tewerkstelling in plattelandsgebieden
- Ontwikkeling van de plattelandseconomie
- Slimme transitie van de plattelandseconomie
- Bevordering van de sociale inclusie

3 Geografisch toepassingsgebied

3.1 Criteria voor de afbakening van een Leader gebied

Plattelandsgemeenten/gebieden worden gedefinieerd als gemeenten/gebieden met een bevolkingsdichtheid van max. 350 inwoners per km² OF een ruimtebeslag van max. 30%. Centrumsteden zijn sowieso uitgesloten als toepassingsgebied.

Figuur: Vlaamse afbakening plattelandsgemeenten in Vlaanderen

Toepassingsgebied LEADER-interventie GLB post 2020

■ Plattelandsgemeenten
 Bevolkingsdichtheid (2019, Statbel ≤ 350 inw/km²)
 OF
 Ruimtebeslag (2019, RuimteVlaanderen $\leq 30\%$)

■ centrumsteden

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Vlaanderen
is open ruimte

LEADER-gebieden moeten aan onderstaande criteria voldoen volgens het strategisch plan Vlaanderen:

- Minstens 3 plattelandsgemeenten maken integraal deel uit van het gebied en vormen de kern;
- Voor het hele gebied is de bevolkingsdichtheid max. 350 inwoners/km² of het ruimtebeslag max. 30%;
- Het gebied is fysisch-geografisch, landschappelijk en sociaal-economisch een geheel;
- Het gebied is bestuurlijk coherent;
- Er is een dynamisch samenwerkingsverband met een representatieve vertegenwoordiging van relevante lokale plattelandsactoren.

3.2 Afbakening Leader gebieden in West-Vlaanderen

Er wordt voorgesteld om in West-Vlaanderen drie potentiële Leader gebieden af te bakenen voor de periode 2023-2027 (GLB post 20). Deze afbakening vormt een eerste voorstel om de SWOT-analyse en het participatietraject aan te vatten. Wijzigingen zijn mogelijk op voorstel

van de LAG (Lokale ActieGroep) in de loop van het proces, op basis van inhoudelijke argumenten (SWOT-analyse) en/of de gewenste betrokkenheid van stakeholders (participatief proces).

De voorgestelde afbakening is gebaseerd op:

- ✓ De regioafbakening zoals vooropgesteld door Vlaanderen in de kadernota van 09/08/2020 en het voorontwerp van decreet over de regiovorming
- ✓ De regioafbakening zoals ze reeds lange tijd gehanteerd wordt door de Provincie
- ✓ Fysisch-geografische, landschappelijke en sociaal-economische coherentie.
- ✓ Bestuurlijke coherentie
- ✓ Ervaringen in het kader van PDPOIII
- ✓ Plattelandskenmerken

Tijdens de vorige periodes van PDPO werd telkens een provinciebreed programma (uitgezonderd de centrumsteden) voorzien voor plattelandprojecten (OKW - omgevingskwaliteit en P+ - Platteland Plus). Deze programma's vallen weg voor de periode 2023-2027. Op basis van de Vlaamse afbakening van de plattelandsgemeenten wordt gekozen om de 2 bestaande Leader gebieden groter te maken en een nieuw Leader gebied te creëren, nl. Noord-West-Vlaanderen.

De keuze die naar voor geschoven wordt, houdt rekening met bovenstaande elementen, maar we streven er ook naar om zoveel mogelijk plattelandsgebied mee te nemen in Leader en de gebieden werkbaar te maken. Werkbaarheid heeft te maken met het huidig beleid, maar ook met hanteerbare gebieden (niet te groot), maar toch voldoende potenties en kritische massa (niet te klein).

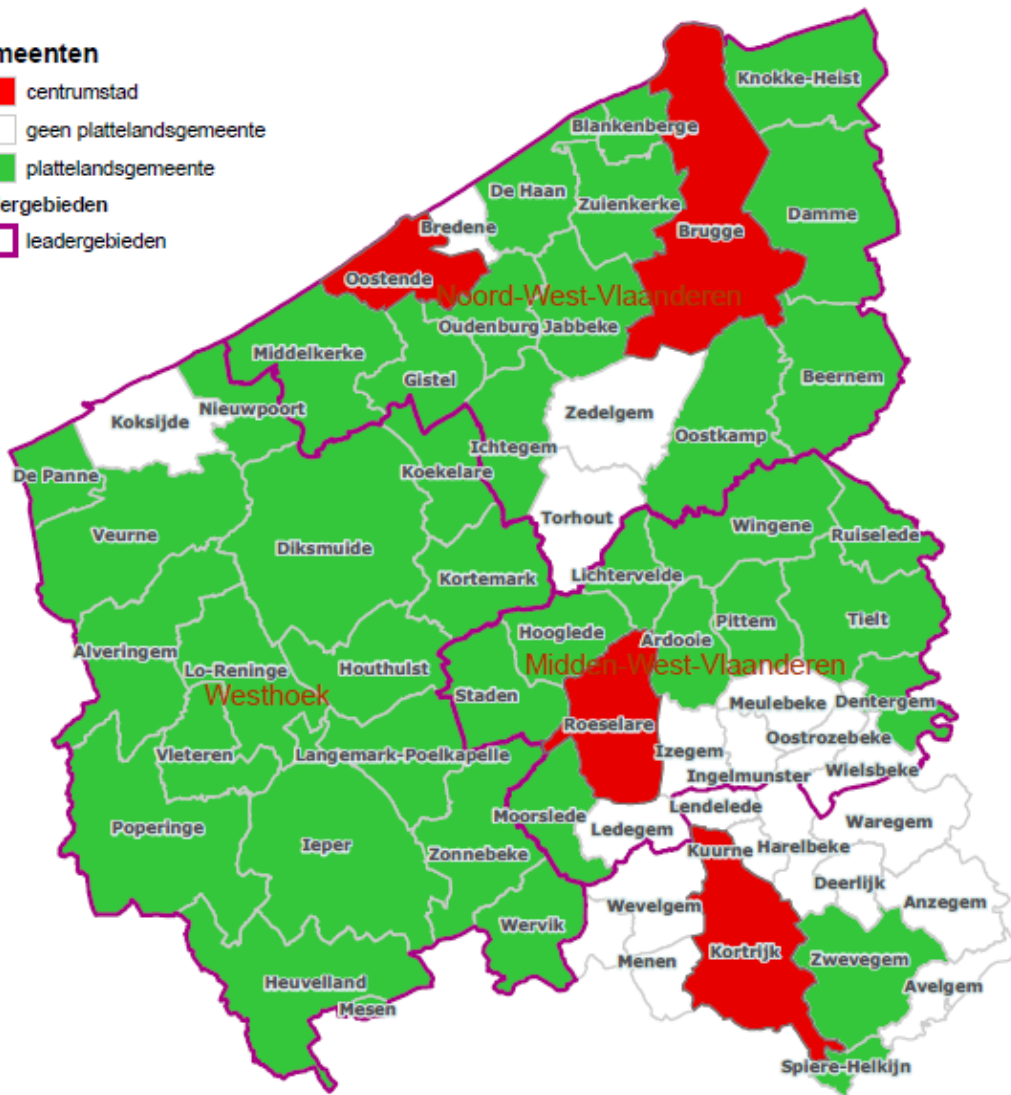
De criteria geven de mogelijkheid om de Leader gebieden af te bakenen tot op niveau van deelgemeenten. Dit bracht cijfermatig geen meerwaarde met zich mee voor West-Vlaanderen. Daarom werd gekozen om te werken tot op gemeentelijk niveau en geen deelgemeenten af te bakenen. Een dergelijke aanpak getuigt van behoorlijk bestuur en komt de transparantie en de rechtszekerheid van de aangeduide gebieden ten goede.

Een Leader gebied voor Zuid-West-Vlaanderen is niet mogelijk binnen de technische specificaties die voor de periode 2023-2027 naar voor geschoven worden. Binnen Zuid-West-Vlaanderen is immers geen kern van drie plattelandsgemeenten aanwezig. Bovendien zijn de aanpalende gemeenten sterk verstedelijkt. We erkennen dat ook hier kleine gebieden aanwezig zijn met landelijke kenmerken, maar deze passen niet binnen de criteria.

Een lijst met de geselecteerde gemeenten van de drie voorgestelde Leadergebieden is opgenomen onderaan deze nota, evenals de gehanteerde gegevens op het vlak van bevolkingsdichtheid en ruimtebeslag.

gemeenten

- centrumstad
- geen plattelandsgemeente
- plattelandsgemeente
- leADERgebieden**
- leADERgebieden

Map navigation controls including a scale of 55,8% and the logo of West-Vlaanderen (De goetien provincie).

3.2.1 Midden West-Vlaanderen

Het Leader gebied Midden West-Vlaanderen bevat alle gemeenten van de arrondissementen Roeselare en Tielt, uitgezonderd de centrumstad Roeselare. De gemeenten Oostkamp en Beernem, die in de periode 2014-2022 deel uitmaakten van dit Leader gebied worden toegevoegd aan de regio Noord West-Vlaanderen, dit omwille van de socio-economische samenhang en de bestuurlijke coherentie.

De zogenoemde kanaalgemeenten (Ingelmunster, Izegem, Oostrozebeke en Wielsbeke) worden toegevoegd aan het Leader gebied.

Zo wordt een gebied bekomen van 17 gemeenten met 185.209 inwoners in 2021 en een oppervlakte van 545,3 km². Tien gemeenten uit de regio zijn "donkergroene" gemeenten, die minder dan 350 inw/km² tellen of minder dan 30% ruimtebeslag hebben. De andere zeven gemeenten behoren ook tot deze plattelandsregio en kennen grote landelijke delen. De bevolkingsdichtheid voor de afgebakende regio bedraagt 340 inwoners per km² en het ruimtebeslag is 30,9%.

Op deze manier komen we tot een gebied met een landelijk karakter, dat bestuurlijk coherent is, maar ook socio-economisch een geheel vormt en waar reeds een traditie is op het vlak van samenwerken op velerlei vlakken.

3.2.2 Noord West-Vlaanderen

Het Leader gebied Noord West-Vlaanderen wordt nieuw gevormd en bevat alle gemeenten van de arrondissementen Brugge en Oostende, uitgezonderd de centrumsteden Oostende en Brugge.

Zo wordt een gebied bekomen van 15 gemeenten met 245.669 inwoners in 2021 en een oppervlakte van 745,6 km². Twaalf gemeenten in de regio zijn "donkergroene" gemeenten, die minder dan 350 inw/km² tellen of minder dan 30% ruimtebeslag hebben. De andere drie gemeenten behoren ook tot deze landelijke regio en beschikken over grote delen platteland. De bevolkingsdichtheid voor de afgebakende regio bedraagt 329 inwoners per km² en het ruimtebeslag is 24,6%.

Gezien de kustgemeenten ook een aantal polderdorpen en plattelandsgebied bevatten wordt er voor gekozen om deze gemeenten mee te nemen in de afbakening. Leader blijft echter een plattelandsstrategie. Projecten die gerelateerd zijn aan de typische kustproblematiek en geen binding hebben met het platteland zullen niet ondersteund worden.

3.2.3 Westhoek

De Westhoek omvat de arrondissementen Veurne, Diksmuide en Ieper en is het plattelandsgebied bij uitstek in de provincie.

De Westhoek bestaat uit 18 gemeenten, waarvan er zeventien "donkergroen" dus sterk landelijk zijn. Om de coherentie te behouden wordt de enige minder landelijke gemeente, nl. Koksijde meegenomen in de afbakening. Maar ook hier ziet men landelijke kenmerken, het ruimtebeslag is hier ook maar 30,8%.

De Westhoek telt 18 gemeenten en 220.638 inwoners in 2021 op een oppervlakte van 1206,9 km². De bevolkingsdichtheid voor de afgebakende regio bedraagt 183 inwoners per km² en het ruimtebeslag is 19,2%.

De Westhoek kent op alle vlakken een sterke samenhang en heeft een lange traditie van samenwerking op velerlei vlakken.

Gezien de kustgemeenten ook een aantal polderdorpen en plattellandsgebied bevatten wordt er voor gekozen om deze gemeenten mee te nemen in de afbakening. Leader blijft echter een plattellandsstrategie. Projecten die gerelateerd zijn aan de typische kustproblematiek en geen binding hebben met het platteland zullen niet ondersteund worden.

4 Thema's voorzien binnen de Leader interventies 2023-2027

Vlaanderen schuift drie thema's naar voor met een niet-limitatieve opsomming/beschrijving. Het provinciaal programma voegt hier concreet niet zo veel aan toe maar tekent een aantal randvoorwaarden en wijst op de noodzakelijke coherentie en het samenspannen met het provinciaal beleid. Zo zal het nieuwe Navigatieplan West-Vlaams Platteland, dat zal opgemaakt worden in 2023 tevens kaderstellend zijn voor de Leader projecten en mogen de Lokale Ontwikkelingsstrategieën en bijgevolg ook de projecten niet in tegenstelling zijn met de visie en ambities die geformuleerd worden in het Beleidsplan Ruimte West-Vlaanderen.

De Lokale ActieGroep zal via de Lokale Ontwikkelingsstrategie onderstaande thema's verfijnen in maatregelen en acties, die dan het concrete kader vormen voor de Leader werking in de regio in de periode 2023-2027.

Onze maatschappij en in het bijzonder de thema's en sectoren die gevat worden door de drie onderstaande thema's, zijn sterk in evolutie. Het is dan ook essentieel dat de Lokale Ontwikkelingsstrategieën een zekere dynamiek vertonen en toelaten om in te spelen op opportuniteiten of onverwachte ontwikkelingen.

Algemene accenten

- Projecten en richtlijnen mogen niet in tegenstelling zijn met het provinciaal beleid. Er kan complementair gewerkt worden met andere provinciale betoelaging.
- De thema's en projecten zijn in overeenstemming met het West-Vlaamse navigatieplan voor het platteland, dat in opmaak is (oplevering eind 2023).
- De Lokale Ontwikkelingsstrategieën en de projecten zijn niet in tegenstelling met het Beleidsplan Ruimte West-Vlaanderen in opmaak
- Projecten kunnen puntsgewijze initiatieven zijn, maar moeten getuigen van een achterliggende brede visie en een toepassing vormen van deze visie.
- De thema's moeten op maat zijn van het gebied en een gevolg zijn van de conclusies uit de omgevingsanalyse en de SWOT. Met andere woorden, het gebiedsgerichte aspect is hier belangrijk.
- We streven naar geïntegreerde projecten die een meerwaarde betekenen ten opzichte van het huidig beleid.
- Participatie wordt gehanteerd als centraal element waar mogelijk
- De projecten focussen op samenwerking tussen lokale actoren op het platteland en zijn complementair zijn aan de sectorale subsidiëring.

- Architecturale en ruimtelijke kwaliteit zijn essentiële voorwaarden voor projecten. Waar mogelijk en realistisch worden projecten geadviseerd door de kwaliteitskamer en/of wordt een oproep WinVorm georganiseerd.

Met duurzame landbouwproductie en -afzet kiezen we voor een gezonde plattelandseconomie (Profit), met levendige en leefbare dorpen willen we het maatschappelijk weefsel waar nodig versterken (People) en met biodiversiteit en landschapskwaliteit werken we o.a. aan uitdagingen rond klimaatverandering, natuur en milieu, en dergelijke (Planet). De drie prioritaire beleidsthema's zijn de onderstaande.

De opsommingen die vermeld worden onder de thema's zijn indicatief en niet limitatief. Binnen de grenzen van het aangegeven thema kan elke Lokale ActieGroep vrij haar doelstellingen en acties bepalen in de LOS, gebaseerd op een analyse en de noden van het gebied.

4.1 Innovatieve en duurzame lokale landbouwproductie en -afzet, en valorisatie van biomassa-resten:

- Ontwikkeling en uitvoering van lokale voedselstrategieën, stimuleren en bevorderen van de korte keten, evenals de bijhorende (kleine) investeringen;
 - Vermarkting van lokale /regionale landbouwproducten
 - Samenwerkingsprojecten om lokale landbouwproducten te verwerken en vermarkten
 - Samenwerkingsprojecten om lokale landbouwproducten te verbinden aan lokale horeca en/of lokale verwerkers
 - Stimuleren van storytelling en ontwikkeling van lokale producten gelinkt aan lokale identiteit/verhalen (historisch, landschap, biodiversiteit, ...)
 - Inzetten op concepten als landbouwwinkels (cfr. voorbeelden NL & Fr), verzamelpunten voor landbouwproducten, webshop, ...
 - Stimuleren van lokale besturen tot actieve werking rond lokale voedselstrategieën en korte keten
 - Inzet op netwerking zowel binnen de 'korte keten' landbouwsector maar evenzeer en idealiter ook daarbuiten.
 - ...
- Inzetten op lokale ketens als waardevolle insteek voor waardevermeerdering, identiteitsverhoging en/of circulaire economie
- Doorheen samenwerking en investering inzetten op een versnelling van implementatie van smartfarming/precisielandbouw op maat van het landbouwbedrijf en het gebied
- Gebiedsgerichte samenwerkingsprojecten rond het ontwikkelen van toekomstbestendige verdienmodellen op maat van een lokale thematiek
- Inzetten op het verhogen van de rechtszekerheid van de innovatieve en duurzame landbouwproductie
- De opportuniteiten van de eiwittransitie gaan valoriseren doorheen gebiedsgerichte samenwerking
- Stimuleren van het respect tussen boer en burger/andere sectoren doorheen ontmoeting, communicatie, kennisdelen, ...
- Samenwerking met de ambitie om duurzame landbouwverbreding in te zetten voor gemeenschappelijke doelen;
 - Ondersteunen van samenwerkingsprojecten die inzetten op energieproductie (wind, zon, biomassa, geothermie) en – besparing

- De landbouwer als landschapsbouwer ondersteunen in landschapszorg, - beheer, ...
- Stimuleren van verdere vernieuwende ondersteuning van zorgboerderijen
- De landbouwer als actieve actor in het waterbeheer (overlast en droogte) verkennen en stimuleren
- De bijhorende (kleine) investeringen in collectieve infrastructuur of materieel voor oogst, opslag, verwerking en logistiek van biomassa(resten) uit natuur- en landschapsbeheer en lokale land-, tuin- en bosbouw met het oog op een hoogwaardige lokale toepassing en met aandacht voor circulariteit.
- Stimulansen om zelfrealisatie van landbouwers in of aan de rand van natuurgebied te bevorderen
- Ondersteuningsprojecten voor omschakeling van intensief landbouwbedrijf naar natuurinclusieve/ regeneratieve landbouw
- Samenwerking met de ambitie collectieve verwerking tot verschillende vormen van organische meststoffen
- Verdere kennisopbouw en -implementatie doorheen gebiedsgerichte samenwerking omtrent milieugerichte thema's als landschapszorg, waterkwaliteit, zuinig omspringen met water en energie, koolstofopslag in de bodem, stimuleren bodemleven, verminderen stikstofuitstoot, duurzaam gebruik gewasbeschermingsmiddelen, klimaatadaptatie en -mitigatie...
- Aandacht voor projecten die inzetten op het aanpakken grensknelpunten in samenwerking met andere leadergebieden
- Aandacht voor het welbevinden in de innovatieve en duurzame landbouw
- ...

4.2 Leefbare en levendige dorpen:

- Participatie van en samenwerking tussen dorpsbewoners en andere plattelandsactoren versterken met volgende ambities: de dorpsgemeenschappen toekomstbestendig en divers ontwikkelen; de leefbaarheid en sociale cohesie verhogen, evenals vereenzaming aanpakken; een kwalitatieve leef- en werkomgeving creëren met innovatieve en duurzame initiatieven; duurzame mobiliteit stimuleren en vervoersarmoede aanpakken; de dienstverlening en het voorzieningenniveau verbeteren, enzovoort.
- Activeren van burgerschap via capaciteitsopbouw en kennisdeling o.a. via sociale en digitale innovatie;
- De bijhorende investeringen in gemeenschapsvormende infrastructuur (publieke ruimte of dorpslokalen) of materieel.
- ...

De Provincie West-Vlaanderen hanteert sinds lange tijd een dorpenbeleid met een duidelijke visie en richtlijnen. De lokale ontwikkelingsstrategieën en de ingediende projecten zullen een aanvulling betekenen op het West-Vlaams dorpenbeleid en hiermee niet in tegenstelling staan. Er wordt rekening gehouden met het leefbaarheidsonderzoek dorpen dan in 2022 afgewerkt werd en de aanbevelingen die goedgekeurd werden door de deputatie.

Aanbevelingen leefbaarheid/dorpen West-Vlaanderen

- Meer is niet altijd beter: groei is geen vereiste voor de leefbaarheid van een kern.
 - Bereikbaarheid en kwaliteit van voorzieningen zijn drijvende krachten
 - De aanwezigheid van een school is niet noodzakelijk voor de leefbaarheid van een kern, maar vormt wel een belangrijke vorm van samenkomst. De verbindende en mobiliserende kracht van een school in een dorp mag niet worden onderschat.

Waar een school verdwijnt is een sterke inzet op andere ontmoetingsvormen nodig.

- Kies voor kwaliteit en niet altijd voor kwantiteit
 - Stimuleer gecombineerde vormen van dienstverlening bv. dorpspunten, multifunctionele landbouw,...
- Meer samenhang zorgt voor minder slaapdorp: zet in op ruimtelijke kwaliteit met generatie-overschrijdende ontmoetingsplaatsen
- Zachte mobiliteit is een belangrijke opstap naar een meer comfortabele omgeving: ontsluiting in en tussen de kernen
- Plan de kern met de kern: lig wakker van beleidsbetrokkenheid

Mogelijke aanvullende thema's zijn

- Recreatie en dorpen
- Trage wegen in dorpen
- Kerken en erfgoed
- Multifunctionele dorpshuizen
- Kwalitatieve inrichting van het openbaar en semi-openbaar domein in dorpen gericht op ontmoeting
- Sterke betrokkenheid van de bewoners is noodzakelijk
- Vergroening, ontharding en streekeigen groen zijn sleutelbegrippen.

4.3 Biodiversiteit en landschapskwaliteit:

- Samenwerking tussen verschillende plattelandsactoren met de volgende ambities: de open ruimte en het landschap kwalitatief versterken; de biodiversiteit, de bodem- en waterkwaliteit verbeteren; verbindingen creëren die de streekidentiteit versterken, bijdragen aan de klimaatdoelstellingen (adaptatie en mitigatie), landschappen, water en natuur aan elkaar rijgen;
- De bijhorende (kleine) investeringen om de biodiversiteit en landschapskwaliteit te versterken.
- Stimulansen tot het realiseren van IHD voor de SBZ-H gebieden in WVL
- Stimulansen voor samenwerking tussen landbouw en natuur (inzet van extensiveringsgronden NP / ANB, ...)
- Opmaak beeldkwaliteitsplannen voor landschapstypologieën – verbinding kern met open ruimte, inzet op particuliere tuinen voor gemeenschappelijke doeleinden (water, biodiversiteit, ...) die passen in het beeldkwaliteitsplan van een gebied
- Specifieke projecten die passen in de realisatie van de masterplannen voor landschapsparken of andere hoogwaardige landschappen in WVL en die de integrale kwaliteit vanuit landschappelijke ingrepen verbeteren
- Inrichtingsprojecten van "restgronden" / marginale gronden, gericht op het geven van ruimte aan water en aan biodiversiteit
- Projecten rond akkervogels, weidevogels, ...
- Projecten rond bijen, insecten, ...
- ...

5 Opmaak lokale ontwikkelingsstrategie

De opmaak van de lokale ontwikkelingsstrategie is de eerste Leader interventie die beschreven wordt in het GLB post 2020.

Er wordt een oproepreglement voorzien vanuit Vlaanderen voor de opmaak van de Lokale Ontwikkelingsstrategie en de erkenning van de Leader gebieden. *Zie bijlage 2.* Onderstaande moet samen gelezen worden met het Vlaamse Oproepreglement.

Het oproepreglement bevat volgende elementen

- Wat is LEADER, de LEADER-methodiek, de verschillende etappes in de LEADER-periode 2023-2027, de verschillende actoren, het beleidskader, de procedure tot erkenning van Leadergebieden
- De lokale ontwikkelingsstrategie: LEADER-gebied, de noden en het potentieel van het gebied, doelstellingen & interventielogica, het participatief proces, het actieplan, Lokale Actiegroep, financieel beheer, horizontale doelstellingen
- De Lokale Actiegroep: werking van de Lokale Actiegroep, selectieprocedure voor LEADER-projecten, timing, financieel, wijzigingen aan de Lokale Ontwikkelingsstrategie, samenwerking tussen plattelandsgebieden, netwerkvorming

De provinciale kadernota vormt inherent onderdeel van deze oproep voor West-Vlaanderen.

De procedure tot erkenning als Leadergebied kent drie fasen. De eerste fase begint met de oproep die gelanceerd wordt door Vlaanderen begin november en eindigt met de tussentijdse aftoetsing.

De kandiderende LAG wordt verwacht tegen **15 februari 2023** een digitale ontwerpversie van de LOS ter advisering over te maken aan de provincie waar het kandiderende gebied zich bevindt. Deze ontwerpversie wordt ingediend tegen ten laatste 15/02/2023 bij het plattelandloket@West-Vlaanderen.be.

We verwachten een aanzet voor de Lokale Ontwikkelingsstrategie met de noodzakelijke bijlagen. De Provincie kan, in overleg met de kandiderende LAG's op haar grondgebied, beslissen om de deadline voor indiening van de ontwerpversie te vervroegen.

De technische werkgroep verstrekt een technisch en inhoudelijk advies binnen een termijn van maximaal 6 weken. Er zal een begeleidingsmoment voorzien worden waarop de ontwerpversie verder toegelicht wordt en/of het advies meer in de diepte kan besproken worden. De fase van de tussentijdse aftoetsing moet afgerond zijn tegen **31 maart 2023**.

De tweede fase is het afwerken en indienen van de Lokale Ontwikkelingsstrategieën. De LOS wordt uiterlijk op **31 mei 2023 om 12u00** ingediend via het Plattelandloket. De aanvraag dient op de uiterste indieningsdatum volledig te zijn. Na indiening controleert de beheersdienst de kandiderende dossiers op ontvankelijkheid. (overzicht van de ontvankelijkheidscriteria bij Oproepreglement). De ontvankelijke LOS worden inhoudelijk beoordeeld door een technische werkgroep op Provinciaal niveau waarin Provinciale en Vlaamse administraties en diverse experts vertegenwoordigd zijn. Een overzicht van de beoordelingscriteria is opgenomen in bijlage bij het oproepreglement.

De derde en laatste fase is de selectie en politieke bekrachtiging van de Leadergebieden.

Op Provinciaal niveau worden de finale LOS-sen met het advies van de technische werkgroep voorgelegd aan de provincieraad, die tevens het provinciaal aandeel principieel goedkeurt. De LOS-sen worden voorgelegd op de **Provincieraad van mei 2023**.

Op Vlaams niveau gaat het advies van de technische werkgroep naar het VMC (= Vlaams Management Comité) dat bestaat uit politieke vertegenwoordigers van de Provinciale en Vlaamse overheden. Het VMC beoordeelt de LOS van de Leadergebieden. De Vlaamse Regering beslist over de erkenning van de Leadergebieden en de toekenning van de Vlaamse en Europese cofinanciering.

Met de erkenning van een LAG wordt de LOS van de LAG goedgekeurd, wordt een budget toegekend waarin zowel een Europese, Vlaamse als Provinciale cofinanciering inbegrepen zijn, en wordt de gebiedsafbakening definitief vastgelegd.

Verdere verfijning of eventuele aanpassingen van het proces worden aangegeven in het Vlaams oproepreglement en afgesproken met de desbetreffende Provincie.

5.1 De Lokale ActieGroep (LAG)

Lokale gemeenschappen representatief voor het gebied krijgen de mogelijkheid om te werken aan een sociaal en economisch vitaal platteland zonder overwicht van één sector. De Lokale ActieGroepen nemen hierbij het voortouw en zetten initiatieven op om ook andere plattelandsactoren mee te engageren, te begeleiden en te ondersteunen bij de projectmatige uitvoering op verschillende schaalniveaus; zij vormen als het ware de motor en katalysator voor de ontwikkeling binnen de LEADER-gebieden. Vanuit de LEADER- en de CLLD-filosofie (Community Led Local Development) willen we lokale plattelandsactoren (besturen, organisaties en zelfs individuele personen) betrekken bij de ontwikkeling van hun woon- en leefomgeving op het platteland én hun capaciteit versterken zodat ze zich ook engageren om zelf en in partnerschap bij te dragen aan die ontwikkeling en de goedgekeurde strategie. Vanuit de gebiedsgerichte, geïntegreerde en multisectorale aanpak worden nieuwe en innovatieve oplossingen voor lokale uitdagingen opgenomen door de lokale plattelandsactoren; in concreto gebeurt dit projectmatig waarbij een partnerschap gevormd wordt rond een gemeenschappelijke uitdaging, doelstelling, plan van aanpak, financieringsafspraken, enz.

De leden van de LAG's moeten blijk geven van hun vermogen om samen een ontwikkelingsstrategie voor het gebied uit te stippelen en deze uit te voeren. Ook de betrokkenheid na de goedkeuring van projecten dient te worden behouden. De LAG-leden moeten zich actief inzetten voor de realisatie van de ontwikkelingsstrategie door de inbreng van knowhow, het actief benaderen van plattelandsactoren, het uitwerken van projectideeën,... De leden van de lokale actiegroep zijn de ambassadeurs voor Leader in de regio en zullen zich dan ook actief inzetten om het programma mee te helpen vorm geven, bekend te maken en tot een goed einde te brengen.

De leden van de LAG's dienen in de loop van de programmaperiode de nodige vakkundigheid te verwerven om de Leadermethode in hun gebied optimaal te kunnen toepassen. Daartoe nemen ze o.a. deel aan studiedagen, terreinbezoeken of andere activiteiten die bijvoorbeeld door de beheersdienst, het Vlaams Ruraal Netwerk of de coördinator van de LAG worden georganiseerd.

De toepasbaarheid en het operationeel karakter van het partnerschap zal worden beoordeeld in termen van de doorzichtigheid en duidelijkheid van de taakverdeling en verantwoordelijkheden. De partners moeten garanderen dat zij zich van de toegekende taken kunnen kwijten en dat de werkingsmechanismen en de besluitvorming doeltreffend en transparant zijn. Hierbij moeten LAG's één van de partners als administratieve en financiële verantwoordelijke aanduiden ofwel zich verenigen in een gemeenschappelijke rechtsstructuur.

De LAG zal een huishoudelijk reglement opmaken om haar werking te structureren en de samenstelling te regelen en hierbij bijzondere aandacht hebben voor een deontologische code die de neutraliteit en de onpartijdigheid van het orgaan waarborgt.

In West-Vlaanderen doet het Provinciebestuur het aanbod om te fungeren als administratieve en financiële verantwoordelijke. De bestaande Leader secretariaten worden bestendig en versterkt waar nodig. Voor het nieuwe Leadergebied Noord-West-Vlaanderen zal een secretariaat opgericht worden.

Zie verder ook 7.1. De Lokale ActieGroep

5.2 Lokale ontwikkelingsstrategie

De lokale ontwikkelingsstrategie is gebiedsgericht, geïntegreerd en gericht op de lange termijn. De ontwikkelingsstrategie moet geënt zijn op, en verenigbaar zijn met, de sociaal-economische context in het gebied en ze dient gebaseerd te zijn op een representatief partnerschap (Lokale ActieGroep).

De gebiedsgebonden ontwikkelingsstrategie moet :

- gedifferentieerd en gebiedsspecifiek zijn;
- participatief en bottom-up tot stand komen;
- rekening houden met specifieke doelgroepen;
- economisch levensvatbaar zijn en een duurzaam karakter hebben;
- een innovatief karakter hebben;
- samenwerking met andere plattelandsgebieden vooropstellen.

De Lokale ActieGroepen moeten in hun lokale ontwikkelingsstrategie acties uitwerken met een innovatief karakter. De strategie moet aangeven dat de middelen waarmee nieuwe wegen naar duurzame ontwikkeling worden ingeslagen, een stimulans en meerwaarde voor het betrokken gebied zullen opleveren.

De doelstellingen die in de lokale ontwikkelingsstrategieën worden opgenomen moeten passen binnen de drie vooropgestelde thema's in het Vlaams Strategisch Plan, zoals ze hierboven beschreven worden:

- Innovatieve en duurzame lokale landbouwproductie en -afzet, en valorisatie van biomassa-resten
- Leefbare en levendige dorpen:
- Biodiversiteit en landschapskwaliteit

De uitgewerkte thema's moeten tevens passen binnen het provinciaal beleid met onder andere het provinciaal plattelandsbeleid, dat zijn uiting zal vinden in de navigatienota vanaf eind 2023 en het Beleidsplan ruimte West-Vlaanderen in opmaak.

De concrete inhoud van de ontwikkelingsstrategie en de beoordelingscriteria zijn terug te vinden in het Oproepreglement.

Tijdens de programmaperiode kan er een andere invulling gegeven worden of kunnen er andere accenten gelegd worden aan de LOS'en, maar elke wijziging van de Lokale Ontwikkelingsstrategie dient te worden goedgekeurd door de Provincie en de Vlaamse stuurgroep.

Bij de uitwerking van de thema's moet de plattelandsfocus worden behouden.

De omgevingsanalyse en de SWOT-analyse zijn de basis voor de LOS. Aan de hand hiervan worden de maatregelen en thema's bepaald.

Kosten die gemaakt worden in het kader van de opmaak van de ingediende lokale ontwikkelingsstrategieën komen in aanmerking voor ondersteuning met een maximum van 25.000 euro per ontvankelijke strategie. Deze overheidssteun aan 100% is samengesteld uit Europese, Vlaamse en provinciale overheidssteun.

5.3 Provinciale Technische Werkgroep

De technische werkgroep is samengesteld op provinciaal niveau en geeft bij de selectie van LEADER-gebieden advies aan het VMC in verband met de voorgestelde LOS als geheel.

De Technische Werkgroep is samengesteld uit 14 leden:

1° 4 Vlaamse beleidsexperten;

2° 4 provinciale experts;

3° 4 onderzoekers uit wetenschappelijke instellingen;

4° 1 vertegenwoordiger van de beheersdienst;

5° 1 vertegenwoordiger van de dienst plattelandsbeleid van de provincie.

In de Technische Werkgroep dient de volgende thematische expertise aanwezig te zijn:

- Gebiedsgerichte expertise;
- Innovatieve en duurzame lokale landbouwproductie en – afzet, en valorisatie van biomassa-resten;
- Leefbare en levendige dorpen;
- Biodiversiteit en landschapskwaliteit.

De voorzitter wordt gekozen uit de leden van de Technische Werkgroep.

Voor elk lid wordt op eenzelfde wijze een plaatsvervangend lid aangeduid.

De Technische Werkgroep kan op elk moment derden raadplegen.

De Technische Werkgroep komt geldig samen als minstens de helft van de leden aanwezig is.

De Technische Werkgroep streeft bij de advisering aan het Vlaams Managementcomité naar consensus. Als er geen consensus wordt bereikt, worden de verschillende standpunten van de leden uiteengezet in het verslag van de Technische Werkgroep.

5.4 Vlaams Managementcomité

Zie ook 7.5.

Vlaams Managementcomité (VMC): een comité bestaande uit vertegenwoordigers van Vlaanderen en de provincies, aangevuld met adviserende leden. Zij beoordelen de kandidaat Leadergebieden. In de realisatiefase treden ze op als stuurgroep die toeziet op de uitvoering van de gehele Leader-maatregel in Vlaanderen.

6 Realisatie Lokale Ontwikkelingsstrategie

De uitvoering van de lokale ontwikkelingsstrategie is de tweede Leader interventie die beschreven wordt in het GLB post 2020.

De realisatie van de Lokale Ontwikkelingsstrategie omvat twee onderdelen: de werking van de Lokale ActieGroep als motor voor de lokale ontwikkeling én de projectmatige uitvoering van de strategie door plattelandsactoren.

De Lokale ActieGroepen houden het overzicht op de strategie, actoren en gebied, voeren controle uit op de projectuitvoering én monitoren de voortgang in de realisatie van de lokale ontwikkelingsstrategie.

Elke goedgekeurde LAG zal een samenwerkingsovereenkomst met de beheersdienst aangaan, waarin de wederzijdse verantwoordelijkheden van de beheersdienst en de LAG staan beschreven.

6.1 Werking Lokale ActieGroep

Zie ook opmaak Lokale OntwikkelingsStrategie

De LAG ontwerpt niet alleen de LOS, ze is achteraf ook verantwoordelijk voor de uitvoering ervan. Voor deze uitvoering organiseert de LAG oproepen voor projecten binnen het gebied. De LAG selecteert projecten op basis van de LOS. De zeven eerder beschreven principes van de Leadermethodiek worden hierin meegenomen. De LAG is vrij om andere, bijkomende criteria op te leggen, aan sommige doelstellingen een lager cofinancieringspercentage te koppelen of de potentiële begunstigen te beperken (particulieren, verenigingen, samenwerking tussen organisaties,...) maar dan moet dit wel duidelijk in de LOS en in de projectoproep staan. Ook na de goedkeuring volgt de LAG de projecten op. De LAG-leden zijn actief betrokken bij de realisatie van de LOS door de inbreng van know-how, het actief benaderen van plattelandsactoren, het uitwerken van projectideeën en dergelijke meer.

In deze fase is de LAG zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de LOS: ze zet zich actief in voor de realisatie van de ontwikkelingsstrategie en neemt de nodige initiatieven hiervoor zoals bv. het actief benaderen van plattelandsactoren, medewerking bij ontwikkeling van projectideeën, netwerking, projectoproepen, selectie/beoordelingsprocedure o.b.v. objectieve en transparante selectiecriteria, toekenning projectsteun, de inbreng van knowhow, administratieve en inhoudelijke opvolging projecten ,enz. Ook de betrokkenheid na de goedkeuring van projecten dient te worden behouden.

Het LAG-secretariaat verzorgt de dagelijkse werking van de Lokale ActieGroepen en vormt de frontoffice voor de projectwerking, samen met de LAG-coördinator. In deze programmaperiode zal de coördinator nog meer fungeren als projectmakelaar om projecten te initiëren, partners samen te brengen rond gemeenschappelijke problematieken en uitdagingen, enz.

Om het Leadergebied te kunnen dynamiseren, de Lokale ActieGroepen op een goede manier te beheren en het verwerven van vakkundigheid te realiseren worden de LAG's ondersteund binnen deze interventie. Ze kunnen hun werking opstarten vanaf de datum van goedkeuring van de ontwikkelingsstrategie.

6.2 Projectmatige uitvoering van de Lokale Ontwikkelingsstrategie

Projecten kunnen enkel uitgevoerd worden binnen de Leader gebieden en moeten gevolg geven aan de Lokale Ontwikkelingsstrategieën, zoals deze werden goedgekeurd door de

Vlaamse Stuurgroep. Deze Stuurgroep is tevens bevoegd voor de beoordeling van de aanpassingen aan de strategieën, voor de beoordeling van projecten die ingediend worden door de LAG en voor het beoordelen van koepelprojecten die niet vermeld worden in de Lokale Ontwikkelingsstrategie.

Projecten die uitgevoerd worden in kustgemeenten, kunnen enkel goedgekeurd worden als ze een plattelandskarakter hebben of ten dienste zijn van het landelijk gebied. De expertengroep en de Lokale Actiegroep zullen hierover oordelen.

6.2.1 Soorten projecten

De Lokale Ontwikkelingsstrategie wordt projectmatig uitgevoerd waarbij verschillende soorten projecten ingezet worden om zoveel mogelijk actoren te betrekken en te engageren.

- Standaardprojecten
- Microprojecten
- Koepelprojecten
- Samenwerkingsprojecten

Microprojecten:

Microprojecten zijn projecten rond uiteenlopende gebiedsrelevante thema's die passen binnen de doelstellingen van de LOS, die door organisaties en samenwerkingsverbanden in een korte termijn van maximaal anderhalf jaar uitgevoerd kunnen worden (zogenaamde quick-wins) én bovendien een beperkte kostprijs (maximale projectkost van € 12.000 met een maximale cofinanciering van 7.800 €) hebben. Ze zijn gericht op kleinere, lokale actoren. Ze zijn eenvoudig en concreet omschreven met zeer meetbare en controleerbare effecten, realisaties en indicatoren. Voor deze projecten wordt tevens een sterk vereenvoudigde administratieve procedure (inclusief vereenvoudigde kostenopties) voorzien.

Begunstigden zijn alle in het GLB SP erkende begunstigden, uitgezonderd overheden, bvb. lokale vzw's of feitelijke verenigingen, ondernemers in toerisme, horeca of landbouw, natuurlijke personen en vennootschappen, en dergelijke meer. Lokale overheden kunnen wel als faciliterende partners optreden, maar niet als begunstigden.

Deze projecten dienen slechts eenmalig, aan het einde van de looptijd, een declaratie in met daarin de bewijzen van volledige uitvoering van het project. Dit volstaat om over te gaan tot uitbetaling. Indien wenselijk kunnen er tussentijdse (inhoudelijke) opvolgingsmomenten georganiseerd worden.

De beoordelings- en goedkeuringsprocedure voor dit type projecten moet kort en slagkrachtig zijn, in ieder geval beperkter dan de procedure voor standaardprojecten. De LAG kan er bvb. voor kiezen om een beperkte subwerkgroep met leden van de expertenwerkgroep en/of de LAG samen te stellen die hierin voorziet. Dit moet toelaten om aanvragen voor dit type projecten binnen een redelijke termijn te behandelen.

In de LOS geeft de kandidaat LAG een visie op de scoop die men voor deze projecten ziet, wat men er in functie van de LOS mee wil verwezenlijken en hoe men deze aanvragen binnen een redelijke termijn wil behandelen.

Reguliere projecten:

Gangbare projecten zoals in PDPO III, welke gesitueerd zijn in het erkende LEADER-gebied en uitgevoerd worden via een lokaal partnerschap en passen binnen de doelstellingen van de goedgekeurde lokale ontwikkelingsstrategie. De grootte en impact van deze projecten varieert sterk. Er wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen dienstverlenings- of investeringsprojecten.

Koepelprojecten:

Een koepelproject is een verzameling van afzonderlijke projecten rond een gelijkaardige projectdoelstelling die wordt uitgevoerd onder de koepel van een coördinerende organisatie en administratief behandeld als één project. Het koepelproject moet inhoudelijke meerwaarde bieden voor de delen ervan en de bundeling van deelprojecten moet duidelijke baten en voordeel bieden. Verder dient het project ook evenwichtig te zijn inzake enerzijds koepelwerking en de realisatie uit de deelprojecten. De coördinerende organisatie treedt op als promotor en verlicht de administratieve lasten voor de copromotoren door de financiële en administratieve verantwoording (declaraties) naar de beheersdienst voor hen uit te voeren. Het kan dienstverlenings- én investeringsprojecten betreffen die variëren van lokale tot bovenlokale samenwerkingsprojecten op respectievelijk kleine tot grote schaal in het LEADER-gebied. De LAG kan zelf optreden als regisseur van koepelprojecten en daartoe al eerste aanzetten, inclusief indicatieve projectplanning en budgetraming, in de LOS schrijven. Na goedkeuring van de LOS werkt de LAG deze eerste aanzetten verder uit tot volwaardige projecten die, na beoordeling door de beheersdienst, in uitvoering kunnen gaan. Komen er in de loop van de programmaperiode nieuwe ideeën voor koepelprojecten, van de LAG zelf of van externen, dan moeten deze goedgekeurd worden door het VMC.

Samenwerkingsprojecten:

De LAG moet samenwerkingsprojecten opzetten met andere Leadergebieden voor het bereiken van één of meerdere doelstellingen uit de eigen LOS. Indien zij dit nodig acht, kan de LAG ook samenwerkingsprojecten laten uitvoeren door een promotor binnen het gebied. De samenwerking kan zowel interterritoriale (tussen gebieden binnen dezelfde lidstaat) als transnationale projecten (tussen gebieden van verschillende staten) omvatten. Er is telkens één coördinerende LAG die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het project. In het geval van delegatie door de LAG kan een promotor uit het gebied optreden als de zogenaamde Leadpartner. Wat betreft de interterritoriale samenwerking kan er worden samengewerkt met LEADER-gebieden binnen België. Transnationale samenwerking kan plaatsvinden tussen Europese LEADER-gebieden of met andere gebieden binnen of buiten de EU mits er een soortgelijke methodologie als CLLD aanwezig is. Elke LAG moet tijdens de looptijd van de programmaperiode minimaal één transnationaal samenwerkingsproject (laten) uitvoeren.

6.2.2 Verbintenisvoorwaarden voor projecten

- In de gevallen dat de wet op de overheidsopdrachten van toepassing is, dient de promotor de wetgeving te volgen.
- Voor investeringsprojecten, een verbintenis van de projectpromotor dat de investering niet wijzigt van functie binnen de 5 jaar na de laatste uitbetaling.

- Op het communicatiemateriaal voor het grote publiek de nodige logo's en slagzin voorzien.
- Regelmatig declaraties indienen om de overheidssteun te ontvangen.
- De projectpromotor treft de nodige schikkingen tijdens en na uitvoering van het project om controle en toezicht op de uitvoering van het project mogelijk te maken.
- Ingediende projecten moeten conform zijn met de Europese richtlijnen en het Vlaams strategisch beleid en streven ernaar om een bijdrage te leveren aan de vooropgestelde resultaten.
- Ingediende projecten moeten conform zijn met het provinciaal beleid en met de vigerende provinciale beleidsplannen en -nota's.
- Sectoroverschrijdende projecten en projecten die invulling geven aan het, door de Provincie gevoerde, geïntegreerde gebiedsgerichte plattelandsbeleid krijgen voorrang.
- De financiering van zuivere studies zonder realisatie komt niet in aanmerking voor subsidiëring.
- Het project moet een meerwaarde betekenen ten opzichte van het bestaande aanbod. Elementen hiervan zijn innovatie, samenwerking (al dan niet met de onderzoekswereld, universiteiten, hogescholen), additionaliteit t.o.v. de eigen werking, een plattelandspecifieke invalshoek,...
- Projecten die meerdere thema's of deelthema's van de Lokale Ontwikkelingsstrategie behandelen krijgen de voorkeur.
- Projecten komen enkel in aanmerking voor zover ze niet subsidiabel zijn vanuit andere maatregelen binnen het GLB post 20 en geen andere Europese of Vlaamse subsidie ontvangen (uitgezonderd middelen van het plattelandsfonds).
- Koepelprojecten worden ingeschreven in de Lokale Ontwikkelingsstrategie. Indien dit niet het geval is worden ze voorgelegd aan de Vlaamse Stuurgroep.
- Innovatie en samenwerking zijn belangrijke aspecten;
- Projecten in het kader van het dorpenbeleid dienen complementair te zijn met de aanbevelingen op het vlak van leefbaarheid..

6.2.3 Definiëring begunstigden

Begunstigden voor alle projecttypes:

- Lokale ActieGroepen
- Samenwerkingsverbanden van LAG's en lokale publiek-private samenwerkingsverbanden binnen Vlaanderen en de projectpromotoren die in aanmerking komen volgens de lokale ontwikkelingsstrategieën.
- Projectpromotoren:
 - Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW
 - Provinciale verzelfstandigde agentschappen en autonome provinciale bedrijven
 - Vereniging zonder winstoogmerk (vzw's)
 - Publiekrechtelijke rechtspersonen met uitzondering van deze die vallen onder de niet-begunstigden
 - Natuurlijke personen
 - Vennootschappen
 - Feitelijke verenigingen
 - Stichtingen

Elke lokale ontwikkelingsstrategie kan de bovenstaande lijst van begunstigden inperken. Ook begunstigden uit andere lidstaten of regio's komen voor steun in aanmerking onder de voorwaarde dat de uitvoering van het project gelegen is binnen de aangegeven Leader gebieden binnen de provincie West-Vlaanderen.

Bijkomende begunstigden en beperkende voorwaarden:

Bovenop voorgaande opsomming worden volgende organisaties aanzien als begunstigde specifiek voor koepelprojecten:

- De Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Gewest
- Provincies

Bij koepelprojecten maken deze begunstigen geen aanspraak op subsidies voor de eigen werking, en de ontvangen subsidies worden integraal doorgestort aan de copromotoren. Voor de micro-, reguliere en samenwerkingsprojecten zijn ze geen begunstigde.

Volgende categorieën komen niet in aanmerking voor subsidiëring:

- Federale overheidsinstelling
- Projecten in uitvoering van de reguliere/decretale werking van gesubsidieerde verenigingen of rechtspersonen

6.2.4 Projectselectie

De besluitvorming inzake Leader-projecten ligt bij de Lokale Actiegroep. De Lokale ActieGroep lanceert projectoproepen en wijst steun aan projecten toe op basis van de opgemaakte LOS.

Een belangrijke taak voor de LAG ligt in de zogenaamde initiatiefase en het bijhorende projectmakelaarschap waarbij er proactief gezocht wordt naar waardevolle projectideeën en -partners. Uit de aanvraag moet duidelijk blijken wat de visie van de kandiderende LAG op dit projectmakelaarschap is.

De oproep tot en de selectie van de projecten gebeurt door de Lokale ActieGroep, die daarbij wordt geadviseerd door een expertengroep. De LAG's gaan na of de projectvoorstellen invulling geven aan de lokale ontwikkelingsstrategie.

De selectiecriteria worden opgenomen in de lokale ontwikkelingsstrategie en/of het draaiboek. Deze worden gecommuniceerd aan de potentieel begunstigde.

Op basis van een evaluatie van de vorige programmaperiode werd een model voor de goedkeuring van projectaanvragen ontwikkeld. In dat model onderscheiden we een aantal stappen in de procedure die minimaal moeten doorlopen worden. Daarnaast voorziet het model in enkele bijkomende, optionele stappen die elke LAG naar eigen inzicht kan inzetten om de (beoordeling van de) kwaliteit van de aanvragen te waarborgen. Het uitgebreid rapport over dit model zal worden toegevoegd aan het oproepreglement. Bij beoordeling van een kandidaat Leadergebied zal getoetst worden in hoeverre de minimale verwachtingen uit het model geïmplementeerd worden.

Projecten die ingediend worden door de LAG en koepelprojecten worden beoordeeld door een Vlaamse stuurgroep. Hierin zetelt een vertegenwoordiger van de Provincie.

6.2.5 Projectfinanciering van Leader -projecten

Op de totale projectkost wordt maximaal 65% overheidssteun toegekend. Deze overheidssteun is samengesteld uit Europese, Vlaamse en provinciale overheidssteun. De LAG kan beslissen om deze steun te wijzigen of te differentiëren binnen het maximaal toegelaten percentage en/of het maximaal toegelaten steunbedrag naargelang de aard van het project en/of de promotor.

De overheidssteun per project wordt voor West-Vlaanderen vastgelegd op:

- maximaal 195.000 euro
- maximaal 65%

Als men rekent op een maximaal steunpercentage en een maximale steun dan moet er een minimum van 300.000 euro aan kosten worden ingediend. (65% van 300.000 is 195.000 euro).

De totale projectkost van een project kan echter hoger liggen, waar slechts een deel van de projectkost aangegeven wordt in het dossier.

Het steunpercentage kan ook lager liggen (bv door een beslissing van de LAG) , waardoor de totale projectkost hoger wordt tot aan een maximale steun van 195.000 euro.

De overheidssteun wordt via het Vlaams Betaalorgaan aan de begunstigde uitbetaald. 43% van de overheidssteun komt rechtstreeks van de Europese Unie uit het ELFPO. De overige 57% wordt door de Vlaamse overheid en de Provincie West-Vlaanderen ingebracht.

De (co)promotor(en) staan zelf in voor het resterende bedrag van de projectkosten (minimaal 35%), via eigen financiering (minstens 15%) eventueel gecombineerd met financiering van de Provincie en/of gemeente en/of partners.

Middelen uit het Vlaamse plattelandsfonds kunnen aanzien worden als eigen gemeentelijke middelen. Andere Vlaamse en Europese projectsubsidies kunnen niet gecombineerd worden met cofinanciering van deze maatregel.

7 Indicatief Leader budget voor de provincie West-Vlaanderen voor de periode 2023-2027

De Leader steun bestaat uit een Europees aandeel, een Vlaams aandeel en een Provinciaal aandeel: Europa 43% - Vlaanderen 28,5% en Provincie 28,5% - middelen zijn voorzien op meerjarenbegroting.

Voor de opmaak van de Lokale Ontwikkelingsstrategie wordt aan elk Leader gebied een budget toegekend van 25.000 euro.

Voor de realisatie van de Lokale Ontwikkelingsstrategie werd een berekening gemaakt per Leadergebied. In tegenstelling tot de periode PDPO III waar de middelen toegekend werden per Provincie worden deze voor de periode 2023-2027 berekend per Leadergebied.

De criteria die aan de basis liggen van de berekeningen zijn het percentage open ruimte (gegevens 2019) en het aantal inwoners (gegevens 2021). De open ruimte telt mee voor 2/3, het aantal bewoners voor 1/3. (basisgegevens Provincies in Cijfers)

Er werd voor deze criteria gekozen omdat ze een indicator zijn, met name, ze geven ook een beeld op achterliggende gegevens. Het aandeel open ruimte geeft tevens een globale weerslag van het landbouwareaal, het aandeel open landschap en het landelijk karakter van het gebied. Het aantal inwoners is een indicator voor dorpen en de problematiek die hiermee gepaard gaat. Tevens sluiten deze gegevens aan bij de Europese doelstellingen. Deze relatief eenvoudige berekening geeft niet alleen een indicatie van de landelijkheid van een regio, maar is tevens transparant en eenvoudig te reproduceren.

Elke LAG krijgt een vaste sokkel ter waarde van € 408.250,00, ongeacht de grootte van het gebied, en bepaalt zelf hoeveel van de middelen uit het variabele deel voor de werking van de LAG gebruikt worden. Het mag om maximaal 25% van het aan de LAG toegekende budget gaan. De werkingskosten van de LAG worden voor maximaal 100% gesubsidieerd. De goedgekeurde LAG kan kosten maken vanaf de bekrachtiging van de selectie van de LOS door de Vlaamse Regering.

De kosten voor de werking van de LAG hebben zowel betrekking op personeels- als op operationele kosten (tenzij deze gevat worden onder een zogenaamde vereenvoudigde kostenoptie). De kosten kunnen onder meer betrekking hebben op het financieel beheer, toezicht en evaluatie van de uitvoering van de LOS, projectbeoordeling, projectcontrole en evaluatie, deelname aan netwerkactiviteiten, vorming, communicatie,

Voor alle duidelijkheid, grotere Leadergebieden zullen meer dan het forfaitair startbedrag nodig hebben om de Lokale ActieGroep te laten functioneren en de projectbegeleiding op een degelijke manier waar te maken.

Samengevat ziet het budget Leader voor West-Vlaanderen er momenteel als volgt uit. Deze bedragen zijn prognoses die worden vooropgesteld in de voorbereidende fase en zullen nog wijzigen. Aan de hand van de ingediende Lokale Ontwikkelingsstrategieën met de definitieve afbakening van de Leader gebieden in Vlaanderen kunnen de definitieve cijfers bepaald worden.

LEADER-Gebied	Verdeling (incl. ev. startbedrag)	Totale overheidssteun 2023-2027
Westhoek	11,64%	5.848.459,07 €
Noord-West-Vlaanderen	8,70%	4.371.536,05 €
Midden-West-Vlaanderen	6,04%	3.034.049,60 €
Totaal West-Vlaanderen	26,39%	13.254.044,72 €
TOTAAL Vlaanderen	100 %	50.231.000,00 €

Dit bedrag omvat de ondersteuning voor de werking van de LAG, het budget voor samenwerkingsprojecten en het budget voor de uitvoering van projecten.

8 Programmabeheer

8.1 De Lokale ActieGroep

Dit zijn alle betrokken partners die samen zorgen voor de opmaak en uitvoering van een LOS.

De LAG moet bestaan uit een geheel van partners waarin de relevante actoren uit het gebied en de lokale gemeenschap evenwichtig en representatief vertegenwoordigd zijn. De lokale besturen die gelegen zijn binnen de afbakening dienen zo veel mogelijk vertegenwoordigd te zijn binnen de LAG. In het geval van grote LEADER-gebieden kan er gewerkt worden met afvaardiging via een interlokaal samenwerkingsverband. Op niveau van de besluitvorming moeten niet-publieke actoren en burgers ten minste 50 % van het plaatselijke partnerschap uitmaken. Bijkomend kunnen ook adviserende leden, zonder stemrecht, in een LAG opgenomen worden. De keuze van de partners moet weloverwogen zijn. De LOS moet immers gedragen worden door de ganse LAG en de leden moeten door de positie die ze innemen kunnen bijdragen tot de uitvoering van de LOS.

Uit de samenstelling van de LAG moet blijken wie als voorzitter van de LAG zal optreden. De voorzitter heeft een belangrijke rol bij het overlegproces en de besluitvorming. Hij staat in voor een goed verloop van het overleg en vooral de regelmatigheid, objectiviteit en overweging om tot een besluit of oordeel te komen. Gezien de geïntegreerde benadering en multisectorale aanpak van LEADER-filosofie moeten soms afwegingen gemaakt worden tussen belangen onderling of belangenorganisaties. Bovendien houden de LEADER-principes en bijhorende aanpak impliciet een risico op belangenvermenging in zich. De voorzitter heeft dus een belangrijke rol om dit risico te bewaken en ervoor te zorgen dat alle belangen goed overwogen worden.

De voorzitter is lid van de LAG en heeft volgende taken/doelstellingen vanuit zijn functie:

- 1) Goed overlegproces bij projectmatige uitvoering van LOS, zeker bij projectbeoordeling en -selectie. (goed overlegproces = transparant, objectief, regelmatig, wel overwogen);
- 2) Betrokkenheid en engagement van de individuele leden bij LAG-werking en uitvoering LOS opvolgen;
- 3) Dynamiek en samenwerking binnen LAG stimuleren i.f.v. plattelandsontwikkeling in het gebied, en tevens netwerking (extern).

Twee leidende principes voor voorzitterschap:

1. Onpartijdigheid, neutraliteit en een geïntegreerde benadering. Een voorzitter moet vanuit een onpartijdige of neutrale positie en zonder eigenbelang het proces binnen LAG in goede banen kunnen leiden. Hij is bijgevolg niet stemgerechtigd. Bovendien heeft een voorzitter ook een groot belang om sectoroverschrijdende aanpak te stimuleren vanuit een geïntegreerde en gebiedsgerichte benadering.
2. Betrokkenheid en engagement voor het gebied. Het gebiedsgerichte aspect van de LEADER-filosofie impliceert dat een voorzitter betrokken en vertrouwd is met het gebied en zich vanuit die rol ook engageert voor de plattelandsontwikkeling. Vanuit het bottom-up principe moet een voorzitter geen mandataris zijn of lid van een middenveldorganisatie actief in het gebied. Een voorzitter kan ook een ondernemer, burger,... zijn.

De voorzitter kan op twee manieren aangesteld worden.

1. De LAG verkiest een voorzitter uit zijn leden waardoor het principe rond betrokkenheid en binding met het gebied zeker gegarandeerd wordt. Bij een voorzitter met een politiek mandaat of een engagement bij een middenveldorganisatie zal het belangrijk zijn dat die bij de uitoefening van voorzitterschap duidelijk blijkt geeft van onpartijdigheid en neutraliteit ten aanzien van de verschillende belangen in het gebied, en door een goed overlegproces tot resultaten komt.

2. De voorzitter wordt voorgedragen door de leden van de LAG en geniet het vertrouwen van de ganse groep of een groot deel ervan. In dit geval is het mogelijk om een voorzitter te kiezen buiten de leden van de LAG, of zelfs geen belanghebbende voor het gebied of bepaalde thema's.

Er moet een keuze gemaakt worden tussen één van volgende juridische vormen voor de LAG:

- Hetzij een bestaande juridische structuur die optreedt als de administratieve en financiële verantwoordelijke, die aantoont in staat te zijn overheidssubsidies te beheren en die erop toeziet dat het partnerschap goed functioneert;
- Hetzij zich verenigen in een gemeenschappelijke rechtsstructuur waarvan de statuten een goed functioneren van het partnerschap en het vermogen om overheidssubsidies te beheren, waarborgen.

Binnen de Provincie West-Vlaanderen kiest men ervoor om, zoals in de vorige Leader-periodes de Provincie te laten optreden als juridische structuur voor de LAG. De Provincie is dan ook de administratieve en financiële verantwoordelijke van de Lokale ActieGroep en zal er op toezien dat het partnerschap goed functioneert en dat de overheidssubsidies goed beheerd worden. Door haar aard als regionaal bestuur is de Provincie een instantie die dergelijke taken tot een goed einde kan brengen.

De LAG zal een huishoudelijk reglement opmaken om haar werking te structureren en de samenstelling te regelen en hierbij bijzondere aandacht hebben voor een deontologische code die de neutraliteit en de onpartijdigheid van het orgaan waarborgt.

De LAG neemt beslissingen met betrekking tot operationele aspecten, zoals de selectie van de projecten voor subsidiëring, het opvolgen van deze projecten, het uitwerken of ondersteunen en opvolgen van samenwerkingsprojecten..

8.2 De expertengroep

De expertengroep wordt samengesteld per Leader gebied en geeft advies aan de LAG bij de selectie van de projectvoorstellen binnen de maatregel realisatie LOS. Dit adviesorgaan wordt samengesteld uit experts binnen de drie aangegeven thema's.

Belangrijk is dat de experts binding en voeling hebben met de regio en de Leader filosofie.

De expertengroep maakt inherent deel uit van de Lokale ActieGroep.

De concrete samenstelling van de expertengroep wordt geregeld in het huishoudelijk reglement van de Lokale ActieGroep.

Indien nodig/gewenst kan naast de expertengroepen, een provinciale poele van experts samengesteld worden die kunnen fungeren als externe lezer/adviseur voor bepaalde projecten.

Dit is een West-Vlaamse poele en heeft niets te maken met het formele stappenplan

8.3 De kwaliteitskamer

De Kwaliteitskamer op provinciaal niveau geeft advies bij bouw- en infrastructuurprojecten in de ontwerpfasen. De secretariaten beslissen in samenwerking met de Kwaliteitskamer welke projecten ter advies voorgelegd worden, met name waar dit relevant is.

8.4 Drie LAG secretariaten en plattelandsloket

Het Leader secretariaat, ook LAG-secretariaat genoemd coördineert, ondersteunt en animeert de Leader-werking in het gebied:

- verzorgt de dagdagelijkse werking van de LAG;
- faciliteert de vergaderingen van de expertenwerkgroep en de LAG;
- zorgt voor een goede inhoudelijke, administratieve en financiële opvolging van de projecten en de LAG-werking;
- gaat als projectmakelaar proactief op zoek naar goede ideeën die kunnen bijdragen aan de realisatie van de LOS en leidt deze toe naar het programma;
- volgt Provinciale, Vlaamse en Europese ontwikkelingen met betrekking tot plattelandsontwikkeling op de voet;
- verzorgt de communicatie over het programma in het gebied;
- voorziet in de nodige opleiding voor de medewerkers en de leden van de LAG, daarbij ondersteund door de beheersdienst en het Vlaams Ruraal Netwerk;
- neemt eventuele andere taken op die na overleg met het VMC of de beheersdienst worden gedelegeerd.

Het Leader secretariaat is een draaischijf voor de projecten in de regio en zal niet alleen Leader projecten goedkeuren maar indien nodig ook doorverwijzen naar andere betoelagingsmogelijkheden waar nodig. Het zal projecten initiëren, enthousiasmeren en op een hoger niveau tillen. Tevens zal het meewerken aan de vernieuwende uitwerking van de thema's

Het plattelandsloket binnen de sectie Geïntegreerde Plattelandsontwikkeling, dienst EEIS van de Provincie West-Vlaanderen coördineert de Leader werking op provinciaal niveau, verbindt de drie Leader gebieden binnen de provincie en neemt de provinciale elementen waar. Het plattelandsloket zal ook het secretariaat van de provinciale Technische Werkgroep voeren.

8.5 Het VMC – Vlaams ManagementComité

Op Vlaams niveau wordt er een Vlaams Managementcomité (VMC) opgericht. Dit is een comité bestaande uit vertegenwoordigers van Vlaanderen en de Provincies, aangevuld met adviserende leden. Zij beoordelen de kandidaat Leadergebieden en de Lokale OntwikkelingsStrategieën van de Leadergebieden.

In de realisatiefase treden ze op als stuurgroep die toeziet op de uitvoering van de gehele Leader-maatregel in Vlaanderen.

Het Vlaams Managementcomité bestaat uit 20 stemgerechtigde leden:

- 1° de minister, tevens voorzitter van het Vlaams Managementcomité;
- 2° 9 vertegenwoordigers van de Vlaamse regering. Elke Vlaamse minister wijst 1 vertegenwoordiger aan;
- 3° de 5 gedeputeerden voor plattelandsbeleid of een vertegenwoordiger van elk van hun;
- 4° 5 vertegenwoordigers van de provincieraad. Elke provincieraad wijst 1 vertegenwoordiger aan;

Voor elk stemgerechtigd lid wordt op eenzelfde wijze een plaatsvervangend lid aangewezen. De ondervoorzitter wordt door het Vlaams Managementcomité aangeduid bij de eerste vergadering.

8.6 De beheersdienst: de Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

De VLM is de Vlaamse beheerdienst m.b.t. Leader 2023-2027. In het kader van dit plattelandsprogramma zorgt de VLM onder meer voor:

- de oproepen voor samenwerkingsprojecten en voor de LEADER-gebieden
- financiële en administratieve afhandeling op programmaniveau
- behandeling van betalingsdossiers en controles
- het opmaken van instructies in uitvoering van de Vlaamse plattelandsmaatregelen;
- de terreincontroles van de projecten;
- advisering bij de projectaanvragen en opmaak lokale ontwikkelingsstrategieën;
- het geven van de nodige informatie en overzichten op vraag van de Provincie;
- het (samen met het Leader secretariaat) beoordelen van de ontvankelijkheid van de projecten

8.7 Provincieraad en deputatie

De Provincieraad keurt de 3 Lokale Ontwikkelingsstrategieën en de bijbehorende financiële plannen goed, met inbegrip van de Provinciale cofinanciering. Zij beslist in deze over het bedrag van de Provinciale cofinanciering voor de periode 2023-2027.

8.8 Vlaamse Minister voor Plattelandsbeleid

De Minister keurt, op advies van de Vlaamse Stuurgroep, alle Vlaamse Lokale Ontwikkelingsstrategieën goed en de bijbehorende financiële plannen, met inbegrip van de Vlaamse cofinanciering. Zij beslist in deze over het bedrag van de Vlaamse cofinanciering voor de periode 2023-2027.

8.9 Vlaams Betaalorgaan en beheersautoriteit

- Vlaams betaalorgaan (Departement Landbouw en Visserij): erkende instantie die instaat voor het beheer van de Europese landbouwfondsen in Vlaanderen
- Beheersautoriteit (Coördinerende Cel Europees Plattelandsbeleid, Departement Landbouw en Visserij): doet het overkoepelende beheer van GLB SP 2023-2027, heeft de contacten met de Europese Commissie en staat in voor de monitoring en evaluatie van het volledige Vlaamse GLB Strategisch Plan

9 Communicatie

Communicatie en bekendmaking van het Leader programma aan potentiële begunstigden en het brede publiek zijn belangrijke elementen bij de uitrol van het Leader programma. Bij de uitvoering van de projecten wordt altijd rekening gehouden met de specifieke eisen van de drie subsidiërende overheden: de logo's van de Provincie West-Vlaanderen, de Vlaamse Overheid en de Europese Unie met de slagzin erbij.

10 Contact

Plattelandsloket

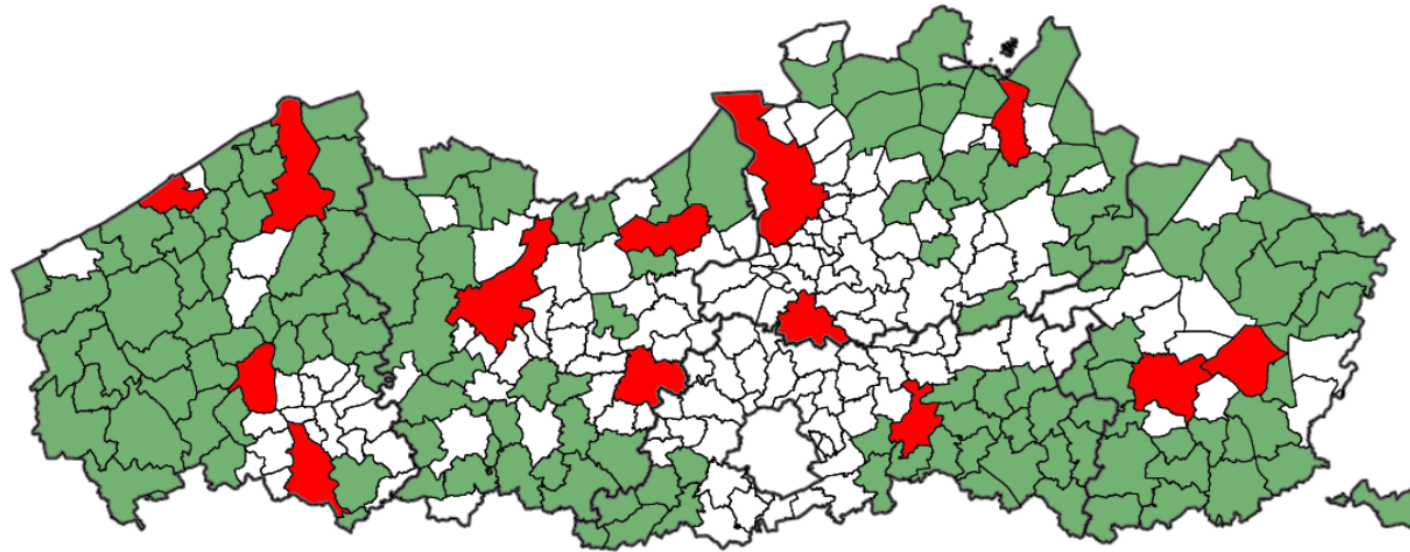
Provincie West-Vlaanderen
Koning Leopold III-laan 41
8200 Sint-Andries (Brugge)
plattelandsloket@west-vlaanderen.be
www.west-vlaanderen.be/plattelandsontwikkeling

Leader secretariaat Noord West-Vlaanderen
Streekhuis Kasteel Tillegem
Tillegemstraat 81
8200 Sint-Michiels
Anne Vandermeulen
Anne.Vandermeulen@West-Vlaanderen.be

Leader secretariaat Midden-West-Vlaanderen
Streekhuis Midden-West-Vlaanderen
Spanjestraat 141/2
8800 Roeselare
Jan Van Wingham
Jan.Vanwinghem@West-Vlaanderen.be

Leader secretariaat Westhoek
Streekhuis Westhoek
Woumenweg 100
8600 Diksmuide
Wouter Bertier
Wouter.Bertier@west-vlaanderen.be

Bijlage 1: Kaart toepassingsgebied Leader interventie GLB Post 2020 (Vlaamse afbakening)

Toepassingsgebied LEADER-interventie GLB post 2020

- Plattelandsgemeenten
*Bevolkingsdichtheid (2019, Statbel ≤ 350 inw/km²)
OF
Ruimtebeslag (2019, RuimteVlaanderen $\leq 30\%$)*
- centrumsteden

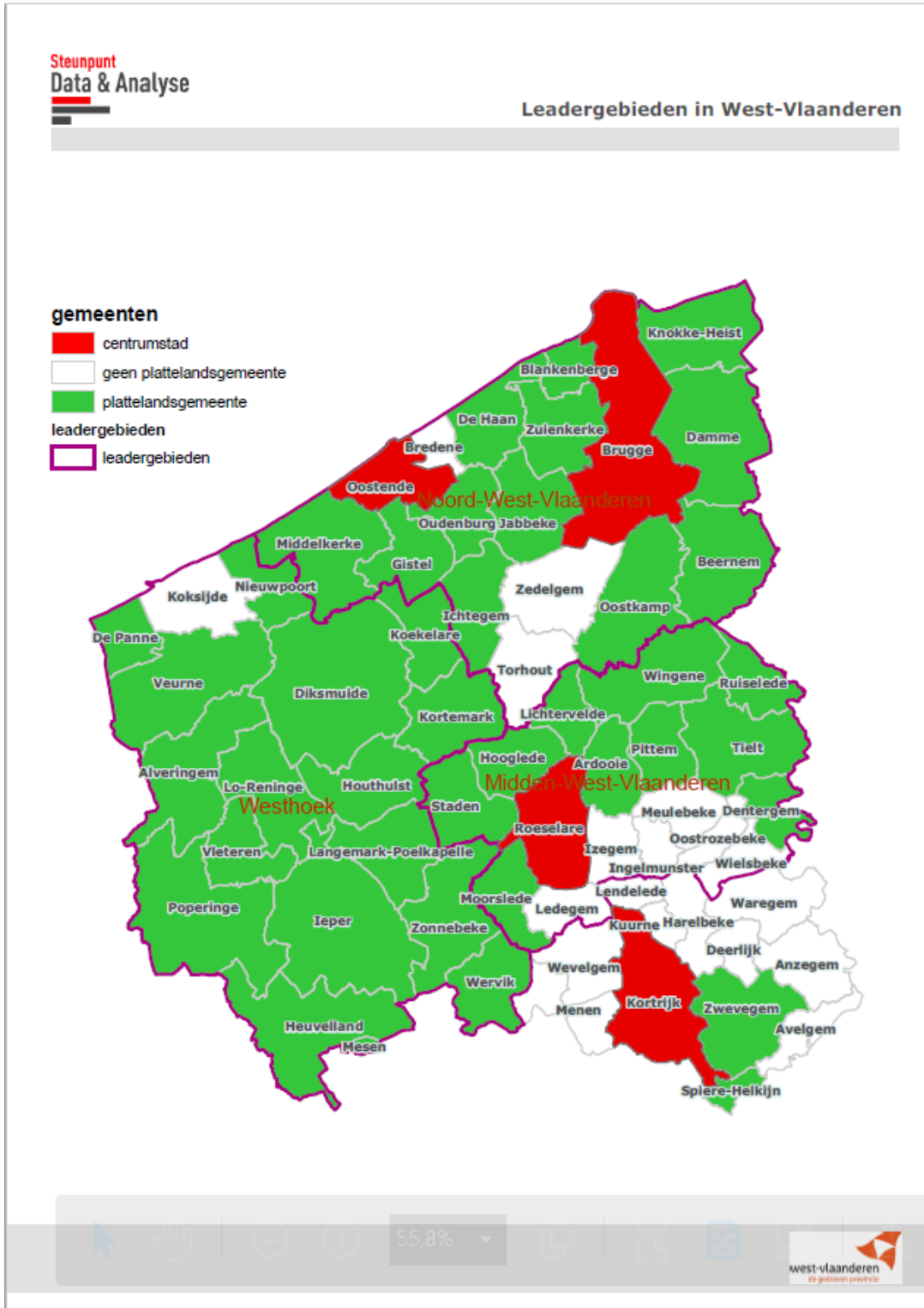
VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Vlaanderen
is open ruimte

Bijlage 2: inzet Leader in West-Vlaanderen

De volgende Leader gebieden en gemeenten in West-Vlaanderen worden afgebakend aan de hand van het toepassingsgebied Leader interventie GLB Post 2020. Zowel plattelandsgemeenten (donkergroen op de kaart) als niet plattelandsgemeenten (wit op de kaart) kunnen behoren tot een Leader gebied. Centrumsteden (rood op de kaart) zijn uitgesloten).

	aantal inwoners 2021	oppervlakte (in km ²) [km ²]	bevolkingsdi- chtheid [per km ²]	ruimtebeslag 2019 in %
Midden West-Vlaanderen				
Ardoorie	9.161	34,9	262	32,4%
Dentergem	8.638	26,1	331	29,4%
Hooglede	9.927	38,1	260	29,6%
Ingelmunster	11.207	16,4	682	49,2%
Izegem	28.583	25,6	1115	60,1%
Ledegem	9.719	24,8	391	31,2%
Lichtervelde	8.971	26,2	343	32,7%
Meulebeke	10.890	29,5	369	32,1%
Moorslede	11.452	35,4	323	27%
Oostrozebeke	7.946	16,7	475	39,3%
Pittem	6.795	34,7	196	24,7%
Ruiselede	5.380	30,6	176	21,3%
Staden	11.465	46,8	245	29,3%
Tielt	20.405	68,9	296	25,8%
Wielsbeke	9.855	21,9	450	46%
Wingene	14.815	68,5	216	23,7%
Leadergebied MWVL	185.209	545,30	340,0	30,9%

Noord West-Vlaanderen				
Beernem	15.863	72,4	219	22,5%
Blankenberge	20.470	19	1076	29,2%
Bredene	18.105	14,3	1270	45,6%
Damme	12.804	46,1	277	22%
De Haan	11.261	90,4	125	18%
Gistel	12.115	42,8	283	23,6%
Ichtegem	14.073	45,8	307	25,6%
Jabbeke	14.083	53,9	261	26,9%
Knokke-Heist	33.113	61,6	538	27,2%
Middelkerke	19.668	79	249	18,9%
Oostkamp	23.849	80,1	298	27,7%
Oudenburg	9.681	35,6	272	22,1%
Torhout	20.513	45,3	453	34,5%
Zedelgem	22.918	60,7	378	32%
Zuienkerke	2.764	48,9	57	9,8%
Leadergebied NWVL	245.669	745,6	329	24,6%

Westhoek				
Alveringem	5.066	80,7	63	13,6%
De Panne	11.242	26,6	422	23,9%
Diksmuide	16.816	150,7	112	13,5%
Heuvelland	7.901	94,8	83	13,5%
Houthulst	10.221	56	182	18,6%
Ieper	35.027	131,5	266	25,6%
Koekelare	8.751	39,4	222	21,3%
Koksijde	21.863	50,4	434	30,8%
Kortemark	12.749	55,4	230	27,1%
Langemark-Poelkapelle	8.084	53,1	152	18,6%

Lo-Reninge	3.258	63,4	51	12,1%
Mesen	1.050	3,6	292	18%
Nieuwpoort	11.688	33,3	351	26,8%
Poperinge	19.696	120,4	164	17,8%
Veurne	12.181	97,2	125	15,3%
Vleteren	3.645	38,6	94	15,3%
Wervik	18.885	43,8	431	28,9%
Zonnebeke	12.515	68,1	184	23,3%
Totaal	220.638	1206,9	183	19,2%

Zuid West-Vlaanderen				
Anzegem	14.859	42,4	351	31,2%
Avelgem	10.252	22,1	463	33,1%
Spiere-Helkijn	2.073	10,8	192	19,9%
Zwevegem	24.867	63,6	391	28,4%
Totaal	216.381	325,5	665	42,7%